

ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΟΝΙΣΜΟΥ

1. Η προπαραλήγουσα παίρνει πάντοτε οξεία
2. Η προπαραλήγουσα, τονίζεται μόνο όταν η λήγουσα είναι βραχύχρονη
3. Τα βραχύχρονα { ε & ο } παίρνουν πάντοτε οξεία
4. Μακρό προ βραχέος περισπάται
5. Μακρό προ μακρού οξύνεται
6. Η ασυναίρετη ονομαστική, αιτιατική & κλητική των πτωτικών, όταν τονίζεται στη λήγουσα παίρνει οξεία { τιμή }
7. Η μακροκατάληκτη γενική & δοτική των πτωτικών, όταν τονίζεται στη λήγουσα παίρνει περισπωμένη
8. Στα πτωτικά, όπου τονίζεται η ονομαστική του ενικού, εκεί τονίζονται και οι άλλες πτώσεις του ενικού & πληθυντικού, εφόσον η λήγουσα το επιτρέπει { λέοντος, λεόντων }
9. Η λήγουσα που προέρχεται από συναίρεση, όταν τονίζεται, περισπάται
10. Στις σύνθετες λέξεις, ο τόνος ανεβαίνει ως την τελευταία συλλαβή του πρώτου συνθετικού, εφόσον η λήγουσα το επιτρέπει { απόδος }
11. Ο τόνος δεν υπερβαίνει συλλαβή που έχει αύξηση ή αναδιπλασιασμό
12. Το β' ενικό της προστακτικής του μέσου αορίστου απλό ή σύνθετο, τονίζεται πάντα στη λήγουσα και περισπάται

ΕΞΑΙΡΕΣΗ: οι μονοσύλλαβοι τύποι { δου } , όταν συντίθενται με δισύλλαβη πρόθεση ανεβάζουν τον τόνο στη λήγουσα { απόδου, παράσχου, εκτός από του ου = αφου }

13. Στα συνηρημένα ρήματα ο τόνος δεν υπερβαίνει τη συναίρεση { πλειτε/ καταπλειτε }

ΕΞΑΙΡΕΣΗ: το β' ενικό της προστακτικής των ρημάτων με μονοσύλλαβο θέμα, π.χ. πλει/ κατάπλει }

14. Τα σύνθετα ρήματα με φημί/ ειμί/ οίδα/ κειμαι στην οριστική & προστακτική ανεβάζουν τον τόνο στην προπαραλήγουσα, εφόσον η λήγουσα το επιτρέπει { σύνειμι, απόφημι, άπειμι, σύνοιδα, υπόκειμαι }

15. Το β' ενικό της προστακτικής του ενεργητικού αορίστου των ρημάτων : έρχομαι, ορω, ευρίσκω, λαμβάνω, λέγω τονίζεται στη λήγουσα { ελθέ, ιδέ, ευρέ, λαβέ, ειπέ }.

ΕΞΑΙΡΕΣΗ: όταν οι παραπάνω προστακτικές είναι σύνθετες, τονίζονται στην προπαραλήγουσα { άπελθε, κάτιδε... }

16. Τα σύνθετα ρήματα στην υποτακτική & ευκτική τονίζονται όπου και τα απλά

ΕΞΑΙΡΕΣΗ: οι αόριστοι β' έσχον, εσχόμην, εσπόμην ανεβάζουν τον τόνο στην παραλήγουσα, όταν συντίθενται στην υποτακτική & ευκτική, εφόσον η λήγουσα το επιτρέπει { παράσχοιο, υπόσχωμαι }